

STRAN 5

Čisto okolje na Črnučah

STRAN 7

Oživila je nogometna zelenica v športnem parku Črnuče

STRAN 4

Počastitev kulturnega praznika in priznanja

ČRNUČE

GLASILO ČETRTNE SKUPNOSTI ČRNUČE

Številka 25

APRIL 2014

www.cruce.si

ČRNUŠKA POMLAD 2014 – program:

KDAJ	KAJ	KJE
14. maj ob 9.00 in 11.00	Predstavi: KEKEC in SURFAJMO VARNO (za osnovnošolce)	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: OŠ n. h. M. Pečarja
15. maj ob 10.00 in 17.00	Predstavi: KEKEC in SURFAJMO VARNO (za krajane)	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: OŠ n. h. M. Pečarja
30. maj ob 18.00	Koncert: otroških pevskih zborov OŠ n. h. Maksa Pečarja Črnuče	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: OŠ n. h. M. Pečarja
31. maj Od 10.00 dalje in ob 18.00	2. mednarodni folklorni festival Črnuče 2014	Dvorana Kulturnega doma Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: Medžimursko folklorno društvo Črnuče
6. junij 16.00–18.00	Dan sosedov in Četrtna skupnost Črnuče (sodelujejo razna kulturna in športna društva ČS Črnuče – zanimiv zabavni program)	Dvorana Kulturnega doma Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: KUD Svoboda Črnuče
7. junij ob 19.00	Glasbeno pevski koncert ob evropskemu dnevju sosedov	Dvorana Kulturnega doma Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: MOČ Črnuče
8. junij ob 10.00	Veliki tradicionalni mednarodni judo turnir za mlajše kategorije	Telovadnica OŠ n. h. Maksa Pečarja Črnuče, Črnuška 9 Izvajalec: ŠD Polyteam Črnuče
13. junij ob 20.00	Tradicionalni slavnostni koncert ČRNUŠKA POMLAD 2014 (nagovor predsednika Sveta ČS)	Dvorana Kulturnega doma Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: KUD Svoboda Črnuče
13.-15. junij od 9,00 dalje	Mednarodni nogometni turnir mladih selekcij Črnuška pomlad	Nogometno igrišče Pot k sejmišču Stare Črnuče
20. junij ob 19.00	Počastitev ob dnevju državnosti	Dvorana Kulturnega doma Črnuče, Dunajska 367 Izvajalec: MOČ Črnuče

Program financira MOL – ČS Črnuče

Točka preloma

Točka preloma je točka, na kateri podjetje preneha poslovati z izgubo in je sposobno ustvarjati dobiček. Točka preloma je matematični instrument ugotavljanja, kdaj poslovanje podjetja postane dobičkonosno. Grafično to pomeni, kdaj prihodki prerastejo stroške. Točka, kjer se poslovanje prelomi, nam lahko da tudi misliti, če mogoče podjetje ni več tako uspešno, analiza sama po sebi pa ne pove dosti, dokler se je ne primerja z oceno povpraševanja.

Koliko različni in učenih razlag o nekem pojmu iz matematike in povsem realnega življenja, ki pa so ga matematični ekonomisti ali ekonomisti – matematiki razvili do brezskrajnih razsežnosti. Tudi slovenski prevod pojma

dejstev, ki si jih ne more razlagati vsak po svoje in kakor nam paše, ampak moramo enostavno sprejeti dejstvo, da je tako, kakor je, in nič drugače.

Dejstvo je, da smo vstopili v zadnje leto man-

Foto: M. Remic

točka preloma ima negativni prizvok, bolj kot pozitivni, saj se pri nas vse, kar se lomi, itak lomi navzdol ali na slabše. Vsaj tako percepcijo zaznavanja smo dobili v zadnjih letih.

Da je še mogoče kaj dobrega, da je še mogoče kaj pozitivnega in da je še resnično nekaj uspešnega pri nas in okoli nas, se nam zdi že skoraj utopija, fantazija, ali pa vsaj sumljivi posel kakega »tajkuna«. Biti pozitiven, biti optimističen, biti socialen ali biti pošten je kar naenkrat postalo povsem nepomembno, nezanimivo in premalo bombastično za večino medijev in s tem tudi za večino javnosti. Ali še znamo videti tudi dobre stvari, ali še znamo prepoznati dobre ljudi in ali še znamo tudi sami biti dobri, so postala ključna vprašanja, ki so prišla na točko preloma. Ali gremo gor, kjer je dobro, ali gremo dol, kjer ni dobro? Pa prosim brez absolutne vrednosti, ker se takrat plus in minus izničita, ker tam dobro in slabo postaneta enaka po vrednosti – vendar pa ostaja bistvena razlika po vrednotah: dobro je vedno plus, slabo je vedno minus in pika. Pa dovolj tega ekonomsko, matematično filozofskega uvoda, ki ni imel moralističnega namena, ampak je bil le pojasnilo nekaterih

data te sestave lokalne samouprave oziroma izvoljenega Sveta Četrtna skupnosti Črnuče. – Petnajst nas je bilo izvoljenih. Imena in obraze, posnete ob začetku mandata, si lahko ogledate na spletni strani: www.crnuce.si na zavihku »Četrtna skupnost Črnuče – Četrtni svet«. – S potrjenih zapisnikov sej sveta, ki so prav tako redno objavljeni na taistem zavihku pod »Zapisniki sej ČS«, pa lahko preberete, kako aktivno je kdo od izvoljenih svetnikov sodeloval pri delu in realizaciji nalog ter projektov naše Četrtni. V tem glasilu objavljamo najnovejše poročilo o aktivnostih in spremembah na najpomembnejših projektih. Mogoče se bo komu zdelo, da se realizacija ne odvija dovolj hitro, vendar je dejstvo, da je pri vseh treba slediti predpisanemu postopku in opraviti vsa potrebna opravila in korake, ki so obvezni. – Bližnjic in preskokov ni, saj te lahko hitro diskvalificirajo in izločijo. Enostavno in športno. Včasih je bolje biti poslednji, kot pa nikoli priti na cilj. – So pa prišli na cilj in dosegli dobre rezultate ponovni naši športniki in tudi kulturniki in o tem tudi pišemo. Dejstvo je tudi, da imamo v naši Četrtni veliko uspešnih in dobrih posameznikov, ki na

različne načine doprinašajo našemu kraju in državi. Tudi o tem boste našli nekaj v tej številki. Verjamem, da vas je še mnogo več, vendar si ne upate izpostaviti se, ker se bojite pregovorne slovenske zavisti. Nikar se ne bojte! – Biti dober ni greh! Bodite tovariški in predlagajte svojega prijatelja, sosedo, sodelavca, kolega, sokrajana ali samo znanca kot pozitiven zgled, kot primer človeka, o katerem lahko marsikaj zanimivega poveste, kot osebo, od katere se lahko vsi česa naučimo, in kot zgled, da delati dobro ne pomeni poskrbeti le zase, ampak da je posamezniku mar tudi za druge.

Mogoče za konec še ena prošnja. Izid glasila, ki ga imate trenutno v roki, je neposredno odvisen od finančnih sredstev, ki jih zberemo z oglasi. Verjamem in trdno sem prepričan, da vsi, ki ste (ali še boste) dali oglas v naše glasilo, to počnete z dobrim namenom in da se vam ta dober namen tudi vrača v obliki večje prepoznavnosti, boljšega obiska ali izboljšanja ugleda pri strankah. Zato vas prosim in pozivam, da izkoristite našo naslednjo številko glasila, ki bo izšla konec septembra 2014, in v njej objavite svoj oglas, sporočilo ali kratko predstavitev.

Istočasno bo to mogoče tudi moja zadnja, saj je nadaljnje sodelovanje najprej odvisno od mojega premisleka, če bom še naprej ves svoj prosti čas namenjal delu v moji Četrtni skupnosti, in predvsem od vaše odločitve, komu boste na lokalnih volitvah oktobra 2014 namenili svoj glas. – Ampak do takrat je še daleč! Vabim vas, da se v čim večjem številu udeležite prireditve letošnje Črnuške pomladi. Veliko jih bo in zelo pestre bodo – za vsakega bo kaj. Pridete na plano in spoznajte svoje sokrajane ter pogledajte okoli sebe. Videli boste, da se je marsikaj spremenilo, izboljšalo in da se še izboljšuje, da je točka preloma dosežena. – V Četrtni skupnosti Črnuče gremo samo še navzgor na dobro, na boljše, na najboljše.

Se vidimo v jeseni ...

Smiljan Mekicar,
glavni in odgovorni urednik

Foto: M. Remic

Foto: M. Remic

Foto T.Tomšič

Poročilo o izvedenih aktivnostih Sveta Četrtna skupnosti Črnuče v letu 2014

Delo v zadnjem letu mandata te sestave Sveta bo temeljilo na vzpostavljenih dobrih odnosih, sodelovanju in zaupanju med vsemi aktivnimi svetniki Sveta Četrtna skupnosti Črnuče, ki smo jih ustvarili v minulem letu. To je temelj in pogoj, da lahko skupaj premikamo tudi največje in najtežje probleme ter rešujemo projekte, ki smo si jih zadali. Nadaljevali bomo dobro in učinkovito komunikacijo z mestno upravo in županom. Ob tem še naprej računamo na podporo in strokovno pomoč službe za lokalno samoupravo oziroma njihovih sodelavk na Črnučah. Projekte in naloge Četrtna skupnosti Črnuče za obdobje 2011–2014, ki smo si jih s skupnim konsenzom zadali, ter ob postavljeni časovnici za njihovo izvajanje, določeni skupaj z županom MOL, Zoranom Jankovičem, bomo v letu 2014 aktivno sledili in podpirali njihovo izvajanje. Svet ČS Črnuče se bo v letu 2014 (do lokalnih volitev v oktobru) sestel na osmih rednih sejah Sveta oziroma po potrebi še na izrednih sejah – vse v okviru potreb, da bomo lahko aktivno in sproti poskrbeli za realizacijo vseh zadanih nalog.

Izpostavljanje pozitivnih primerov dobrih praks in oseb, ki so dobrinesli našemu kraju in okolju, je v teh časih zelo zaželeno, saj morajo tako mladi kot starejši krajanji dobiti občutek, kako je kakovost bivanja in življenja odvisna od urenjenosti okolja, le-to pa največ od nas samih. Za okolje moramo poskrbeti vsi skupaj, za doprinos družbi in kraju pa vsak sam po svojih zmožnostih.

Aktivnosti in javna razprava o nadaljnjem strateškem, prostorskem in funkcionalnem razvoju kraja in četrta z iskanjem optimalnih rešitev za zagotavljanje višje ravni kakovosti bivanja, so že obrodile prve sadove. Pripravljajo se idejne rešitve za preureditev površine med kulturnim, zdravstveni in gasilskim domom, kjer se predvideva ureditev prostora za druženje, postanek, igro in izvedbo raznih kulturnih in drugih prireditev. Prav tako se aktivno dela na pripravi idejnih rešitev za področje Starih Črnuč, Ceste na sejmišče, nogometnega igrišča, dostopa do vrta, šole, pokopališča in cerkve, ki bo skupaj z ureditvijo področja P+R (med Dunajsko in Štajersko cesto), nove končne postaje LPP št. 6, nove povezovalne ceste med Dunajsko in Šlandrovo cesto ter ureditve moderne zbiralnice odpadkov, pomenilo novo vrednost za Črnuče in višjo kakovost bivanja. Predlog in celovita rešitev bo pripravljena v kratkem, nato gre v potrditev županu in mestnemu svetu, takoj za tem pa bo predstavljena tudi vsem krajanom. Predvideno je, da še v času do konca tega mandata.

V letu 2014 je Svet ČS Črnuče do sedaj opravil naslednje aktivnosti in naloge:

sestal se je štiri krat in obravnaval več kot 15 poročil in več kot 25 pobud svetnikov in krajanov;

• obravnavan in sprejet je bil izvedbeni načrt izvajanja programov ČS, vezanih na izvrševanje finančnega načrta ČS za leto 2014; število programov, ki jih bo izvajala ČS s pomočjo raznih društev, je 23, skupna višina financiranja 14.069,00 €;

• vsi odbori in telesa Sveta so se sestali večkrat in sproti obravnavali vso aktualno problematiko;

• Svet je aktivno skupaj s civilno iniciativo sodeloval pri obravnavi državnega prostorskega načrta za umesčanje visokonapetostnih daljnovodov Beričevo-Divača skozi Črnuče ter zagovarjal največjo možno skrb za zaščito zdravja ljudi;

• Svet si še naprej prizadeva za ustrezno ureditev in sanacijo Jarškega proda ter ureditev vzdrževanja Črnuškega bajerja;

• skupaj z MU MOL in njenimi službami smo sodelovali tudi pri ugotavljanju škode, ki jo je v naši četrti povzročil zled, ter ukrepih za čim prejšnjo sanacijo nastale škode;

• predvidevamo izid dveh števil glasila ČRNUČE (konec aprila in konec septembra).

Stanje in aktivnosti na posameznih najpomembnejših nalogah in projektih so naslednje:

1. Novogradnja telovadnice za OŠ n. h. Maks Pečarja

Pričetek gradnje je planiran v aprilu oz. maju 2014.

STANJE: Čakamo na poročilo MOL SRPI, ki vodi projekt.

2. Hodnik za pešce ob regionalni cesti Šentjakob – Domžale, od Colnarjevo do avtobusne postaje – pridobitev zemljišča in izgradnja

Pridobljene so projektne rešitve, potekajo dogovori in usklajevanja z Direkcijo za ceste RS, ki je upravljalec Šmartinske ceste (R3-644). Po uskladitvi projekta se bo pričelo z nadaljnimi postopki za realizacijo projekta.

STANJE: Zemljišče ni sporno, gre pa za državno cesto. Projektne rešitve za izgradnjo hodnika za pešce ob regionalni cesti še niso potrjene s strani Direkcije za ceste RS, se pa pričakuje, da bo kmalu. Izvedba je predvidena

jeseni 2014.

3. Izgradnja kanalizacije po Izletniški ulici

Izgradnja bo v letu 2014.

STANJE: Čakamo na poročilo MOL SRPI, ki vodi projekt.

3. Hodnik za pešce ob Zasavski cesti v naselju Ježa

Do 15. 10. 2013 se pripravi idejni projekt in terminski načrt izgradnje, s katerim se seznanji ČS, ki po pridobitvi idejnega projekta sodeluje pri pridobivanju zemljišč v privatni lasti.

STANJE: Za hodnik za pešce ob Zasavski cesti v naselju Ježa se pridobivajo projektni pogoji skladno s postopki, ki jih predpisuje država. Je v planu, da se v letu 2014 uredi in pripravi vsa potrebna dokumentacija ter da se projekt realizira v letu 2015, saj je po oceni treba zagotoviti cca. 150000 €.

5. Hodnik za pešce ob cesti, ki povezuje Zasavsko in Brničevo ulico – pridobitev zemljišč in izgradnja

Do 15. 10. 2013 se ČS Črnuče posreduje idejni projekt ter strokovno stališče do predloga, da se namesto pločnika podaljša avtobusna linija.

STANJE: Glede projekta izvedbe hodnika za pešce ob cesti, ki povezuje Zasavsko in Brničevo ulico, je odločeno, da se projekta ne izvede, saj je zahtevnost pridobivanja potrebnih zemljišč in cena izgradnje neprimerno visoka. Zato se predlaga alternativna rešitev tako, da se podaljša avtobusno linijo (najverjetneje 8) mimo naselja Nadgorica ter nato proti Podgorici in Šentjakobu, kjer se uredi režim obratovanja avtobusa. Realizacija projekta do septembra 2014.

6. Ureditev sprehajalnih poti (trim steze) ob vrtičkih (do mostu) ob reki Savi (postavitev preprostih orodij in počivališč)

Naloga se izvede do 1. 5. 2014. ČS se do 15. 10. 2013 posreduje projekt.

ČS bo sodelovala z Oddelkom za šport MU MOL pri pridobivanju zemljišč (brezplačno ali 2 EUR/m² za kmetijsko zemljišče).

STANJE: Poročilo bo podal MOL Oddelek za šport, ki vodi projekt.

7. Kolesarska steza od Podgorice do Nadgorice, od Soteške poti do Tominškove ul. – pridobitev zemljišč in izgradnja

Idejni projekt je narejen. Izgradnja bo v letu 2014. ČS sodeluje pri pridobivanju soglasij za zemljišča.

STANJE: Dogovorjeno je, da MOL ORN čim prej postavi pogoje, na podlagi katerih bo ČS vedela, kaj lahko ponudi lastnikom zemljišč, kjer bo potekala kolesarska steza, ki bo hkrati tudi služnostna pot za traktorje (cena za odkup zemljišča ali služnosti). Predvideno je, da se v letu 2014 pripravi vsa dokumentacija in pridobi zemljišča ter da se nato v letu 2015 pristopi k realizaciji izgradnje kolesarske poti vse od Nadgoriške ceste in do Podgoriške ceste.

8. Kolesarska steza od Vojkove ulice mimo Hipodroma preko mostu čez Savo do Brničeve

Naloga se izvaja, tečejo postopki razlastitve zemljišč na Vojkovi. Izvedba bo v letu 2014 po fazah.

STANJE: V prvi fazi je predvidena kolesarska pot od Vojkove ulice mimo hipodroma ob Štajerski cesti do mostu čez Savo na desnem bregu. Nato je v naslednji fazi predvidena kolesarska pot ob desnem bregu Save do Ježice in nato povezava čez Savo do Črnuč.

Glede na predvideno obnovo mostu čez Savo na Dunajski cesti, ki bo letos poleti in bo za določeni čas popolnoma zaprta most in s tem popolnoma onemogočila kolesarjem pot do mesta in nazaj, se pristopi k preučitvi rešitve, da se zagotovi delno asfaltiranje poti/ceste od Šlandrove ulice, ob Štajerski cesti do mostu čez Savo.

9. Kanalizacija za meteorno vodo v Podgorici – dogovor z DARS in izvedba priključka na njihov sistem

Izvedba bo v letu 2014. Zadevo bo MOL OGDGP preveril.

STANJE: Jasno se mora opredeliti, kdo mora izvesti predmetno nalogo, saj bi načeloma to moral zagotoviti investitor v avtocesto, DARS.

MOL OGDGP predvideva asfaltiranje dela cestišča od Podgoriške ceste do mostu čez avtocesto proti Pšati, ki je sedaj makadamska.

Ločeno pa moramo obravnavati drugi projekt, to je izvedba fekalne kanalizacije ob Podgoriški cesti proti Dragomlju za zadnjih nekaj deset hiš, ki bi jo MOL moral na podlagi že pred več kot petnajst let sklenjenimi pogodbami. Glede tega so bila pridobljena vsa soglasja oziroma potrebne pogodbe, sedaj pa mora biti določen rok za izvedbo. Informacijo se pridobi od SRPI.

10. Kolubarji – pokopališče Črnuče

Izvedba bo v letu 2014.

STANJE: Naročen je projekt za pridobitev GD. Po pridobitvi

GD bo izvedba JN za izvajalca. Izvedba se predvideva v juniju 2014. Na UE je podana vloga za GD.

11. Ureditev stopnic do vrta in šole ter športnega parka s parkirišč
Urejeni bosta pešpot od ulice Pot k sejmišču dostop do vrta Črnuče in OŠ n. h. Maks Pečarja ter pešpot od ulice Pot k sejmišču – dostop do pokopališča Črnuče v letu 2014. Oboje dostop s Sp. Črnuč oz. z Ježe.

STANJE: O zadevi je bil na MOL OGDGP dne 19. 3. 2014 sklican sestanek na pobudo ČS Črnuče za ureditev stopnišča na cesti Pot k sejmišču, ki bi povezovalo Spodnje in Zgornje Črnuče. Na sestanku so bili prisotni predstavniki ČS Črnuče, predstavnika projektanta TEGA Invest, d. o. o. in predstavnici MOL OGDGP, odsek za vzdrževanje.

Celotna problematika ob predlaganih varianti ureditve stopnišča, ki so si jih ogledali na terenu v februarju 2014 pod pokopališčem, je ureditev stopnišča nemogoča zaradi pripravljenih projektov širitve pokopališča proti cesti Pot k sejmišču, ureditev stopnišča pod osnovno šolo pa je problematična, ker je treba urediti najprej odkup zemljišča, ki je v privatni lasti (67 lastnikov).

Predstavniki ČS Črnuče so poudarili, da je njihov namen celovita ureditev tega območja – od P+R do tega, da se uredi varnejša pot v šolo. Oba obstoječa pešdohoda pa sta neurejena in težavna. Na Oddelek za urejanje prostora je ČS že vložila vlogo za spremembo OPPN.

Hkrati so predstavniki ČS predstavili tudi morebitne druge ideje ureditve prehoda – ena je z ureditvijo prehoda v obliki kovinskega stolpa prek ceste, v katerem se uredi stopnišče in klančina, ter ureditev stopnišča in klančine na brežini, ki je v privatni lasti.

Ugotovljeno je, da je prvi korak idejna priprava projekta, ki bo opredelil namen in podal oceno vrednosti projekta, da se bo lahko pripravilo osnove za odkup zemljišča ter odprlo novo finančno postavko, iz katere se bo zagotovilo finančna sredstva za ta projekt, saj so predstavitelji zamislili v velikosti manjšega investicijskega projekta, ki pa jih Odsek za vzdrževanje MOL ne more zagotoviti.

Smiljan Mekicar, je se zavezal za celostno ureditev tega območja – od P+R do tega, da se uredi varnejša pot v šolo, pot v vrtec in dostop do pokopališča in cerkve, ustrezne parkirne površine ter urejen športni park z vso potrebno infrastrukturo (nogometno igrišče, pomožno igrišče garderobno-sanitarni prostori, skupni in klubski prostori, sprejemalnice prostori). – Tako bomo pridobili pri varnosti in kakovosti bivanja občanov.

Dogovorjeno je bilo, da se pridobi nove idejne zasnove za celostno rešitev zadeve, ki se jih predstavi v potrditev županu in pristojnim oddelkom MU MOL, nato pa skupaj s ČS usklajuje do končne rešitve projekta.

12. Podaljšanje avtobusa do Podgorice

ČS naj posreduje pobudo na OGDGP, ki se bo do nje opredelila glede trase, LPP pa se bo glede linije.

STANJE: Naloga je v teku – progna naj bi bila podaljšana do začetka jeseni oz. novega šolskega leta.

Glej v kombinaciji s pojasnilom k točki 5.

Novi dogovori in načrti za prihodnje:

• obnova mostu čez Savo na Črnučah

Izdelan je PZI projekt, obnova bo potekala po Zakonu o javnih cestah brez pridobivanja gradbenega dovoljenja; trenutno je v pripravi razpis za izbiro izvajalca obnovitvenih del. Zapora ceste bo izvedena v poletnem času – junij, julij, ko je prometa zaradi šolskih počitnic in dopustov manj. Zapora bo okvirno najmanj 3 mesece v celoti, ker je most močno poškodovan.

Sprejet je bil dogovor, da bo MOL OGDGP poskušal najti ustrezno rešitev za kolesarje – glej pojasnilo k točki 8.

• obnova Dunajske ceste – preplastitev

Z oddelka MOL OGDGP sporočajo, da predvidevajo za letos po načrtu vzdrževanja ureditev (asfaltiranje) dela Dunajske ceste na Črnučah, vendar je vse odvisno od razpoložljivih sredstev.

• ureditev ceste Ceneta Štuparja

Sprejet je bil dogovor, da bo ČS predlagala pobudo za celovito rekonstrukcijo ceste Ceneta Štuparja.

»Še naprej bom kot predsednik Sveta pri reševanju nastalih težav in problemov posvečal veliko pozornost sodelovanju in komunikaciji s krajanji, z društvimi in s podjetji. – Na mesečnih pogovornih urah (vsak prvi četrtek v mesecu ob 17.00 po predhodni najavi) lahko krajanji še naprej neposredno meni in strokovnim delavcem lokalne samouprave MOL poveste, pojasnite, ali samo izrazite svoje mnenje, predloge ali težave.«

Smiljan Mekicar,

predsednik sveta četrtna skupnosti Črnuče

Proslava slovenskega kulturnega praznika na Črnučah in priznanja za kulturne delavce KUD Svoboda Črnuče

V četrtek, 6. februarja 2014 so članice in člani KUD Svoboda Črnuče pripravili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Proslava je del kulturnih programov, ki jih vsako leto organizira Četrtna skupnost Črnuče, izvedejo pa društva, ki delujejo v četrti. Na Črnučah je to že tradicionalni dogodek, ki ga domače kulturno društvo organizira že vsaj dve dese-

Foto S.Mekicar
Dr. Matjaž Kmecl

tletji. Gre pravzaprav za edino lokalno proslavo v Ljubljani, saj druge četrti takšnih proslav nimajo. Glede na živahno kulturno življenje v kraju, s čimer mislimo predvsem na veliko število pevskih in drugih glasbenih skupin na Črnučah, je to priložnost, da lahko skupaj za-

pojejo skorajda vsi črnuški pevci. Tudi tokrat je bilo tako. Ob mešanem in ženskem pevskem zboru KUD Svoboda Črnuče pod vodstvom Marka Tirana, je občinstvo prisluhnilo tudi mešanemu pevskemu zboru Plamen MIK Črnuče in pevski skupini Domen, ki ju vodi zborovodkinja Karmen Banko in oktetu Zven KUD Svoboda Črnuče pod vodstvom Vinka Jagra. Z veseljem je publika poslušala še dva instrumentalna sestava: godalni kvintet Srednje šole za oblikovanje in fotografijo, ki ga vodi Črnučan Rok Korenčan, in duet sestre in brata Koželj, Neže in Martina, ki sta igrala na klavir in klarinet. Vsi nastopajoči so navkljub svoji mladosti zaigrali neverjetno ubrano in lepo. Štirje recitatorji z Osnovne šole n. h. Maksa Pečarja pa so vmes deklamirali Prešernove pesmi.

Eden od vrhuncev je bil slavnostni nagovor akademika dr. Matjaža Kmecla, ki je ob Prešernovih verzih in Zdravljici (»ko oblast in z njo čast, kot prej, spet naša bosta last«) poudaril, da naše težave, ki se kažejo zlasti z ekonomsko krizo in brezbriznim ravnanjem z našimi nacionalnimi vrednotami, pod vprašaj postavljajo srčiko tistega, kar predstavlja narodno suverenost in samobitnost, ki jo Prešeren imenuje čast. – Presunljivo in nadvse resno opozorilo, ki publike, ki je skorajda v celoti napolnila dvorano, ni pustilo ravnodušne!

Ob proslavi velja omeniti še en pomemben dogodek, ki se je zgodil dan prej, ko je Zveza kulturnih društev Ljubljana podeljevala svoja najvišja priznanja ljubiteljskim kulturnim

delavcem. V Ljubljani namreč deluje kar 110 različnih kulturnih skupin, kar pomeni, da je konkurenca za priznanja nadvse huda.

Od šestih podeljenih priznanj so letos kar tri dobili kulturniki s Črnuč – točneje iz društva KUD Svoboda: bronasto priznanje Iva Lampič, dolgoletna pevka in predsednica mešanega pevskega zbora Medis Črnuče; srebrno priznanje Marko Tiran, zborovodja tega zbora; zlato priznanje pa Jože Osterman (pisec teh vrstic), predsednik KUD Svoboda Črnuče.

Vsekakor lepo priznanje za črnuško kulturo!

Jože Osterman

Foto S.Mekicar
Ženski PZ KUD Svobode Črnuče

Foto S.Mekicar
Dobitniki priznanj J. Osterman, I. Lampič, M. Tiran

Foto S.Mekicar
Godalni kvintet SŠOF

Foto S.Mekicar
Moški PZ Domen

Foto S.Mekicar
Mešani PZ PLAMEN

KUD
FRANC KOTAR TRZIN

črna komedija

SAMOHORILEC

režija Tatjana Peršuh

Petek, 9.5.2014 ob 20.00 uri
v KUD Svoboda Črnuče

Izkupiček od vstopnic bo namenjen humanitarno medicinski odpravi študentov v Afriko.

Cena vstopnice: 10,00 €
Rezervacija vstopnic na:
031 802 376 (Ana)

Čisto okolje na Črnučah

Črnučani se čedalje bolj zavedamo, kako je čisto okolje pomembna dobrina za naše zdravje, zato smo zanjo pripravljeno storiti nekaj več in ne le kritizirati.

Organizatorji letošnje čistilne akcije smo bili veseli številčnega odziva v vseh enotah Vrtca Črnuče in učencev, staršev ter učiteljev Osnovne šole n. h. Maksa Pečarja.

V petek, 21. marca, so čistili okolico svojih prostorov in brežino ob pokopališču ter ob stari šoli, ob železniški progi na spodnjih Črnučah in po vseh večjih ulicah zgornjih Črnuč. – Odziv je bil nad pričakovanji, zato smo rezultatov zares veselili!

V sobotnem delu čistilne akcije smo očistili predel med Ježo in železniško progo ob Tovarni asfalta Črnuče. Najštevilčnejši so bili člani judo kluba Polyteam s Črnuč. Pridost in spretnost sta premagali vsako grmovje in težje odpadke. Zgled so nam bili predvsem najmlajši s

Kenom Kojcem na čelu. Sprehajalcem na tem območju bo pogled na očiščeno naravo vseka kor prijetnejši.

Prostovoljci smo že v dneh pred glavno čistilno akcijo čistili področje ob Štajerski cesti, pod naseljem Brod, na območju spodnjih Črnuč, kjer bo bodoči park Črnuče in ob Savi severno od Dunajske ceste.

Dva kamiona zbranih odpadkov dokazujeta, da je preventivno delo na področju varstva okolja obrodilo sadove. Tukaj bi posebej omenil delo inšpektorice mestnega inšpektorata MOL in nadzor policije, redarstva ter prostovoljcev.

Jože Horvat,

koordinator čistilne akcije, predsednik Odbora za varstvo okolja pri CS Črnuče

Foto J.Horvat

Foto J.Horvat

Foto J.Horvat

Foto J.Horvat

Družine so pomembne za doseganje razvojnih ciljev Mednarodno leto družine + 20

Letos, 15. maja, praznujemo dvajseto obletnico mednarodnega leta družine, ki ga je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov leta 1994 zaradi ozavešanja o pomembnosti družine, spodbujanja znanja o družbeno-ekonomskih in demografskih trendih, ki vplivajo na družine, in spodbujanja prizadevanj za razreševanje izzivov, s katerimi se soočajo družine.

V okviru priprav na obletnico mednarodnega leta družine so na ravni vlad, lokalnih skupnosti in civilne družbe v ospredju naslednje večje razvojne teme, pomembne za družine in oblikovalce politik:

- soočanje z družinsko revščino in socialno izključenostjo;
- zagotavljanje usklajevanja družinskega in delovnega življenja;
- pospeševanje socialnega vključevanja in medgeneracijske solidarnosti znotraj družine in skupnosti.

Letošnje praznovanje mednarodnega dneva družin je tudi zaznamovanje 20. obletnice mednarodnega leta družine z namenom, da bi spodbudili bolj usklajeno ukrepanje s strani vlad, lokalnih oblasti in civilne družbe za razvojne cilje OZN po letu 2015.

Mednarodno leto družine je leta 1994 razglasila Generalna skupščina Združenih narodov v svoji Resoluciji 44/82 z dne 9. decembra 1989. Tema je bila »Družina: vir in odgovornost v spreminjajočem se svetu«. Njen moto: »Oblikovanje najmanjših demokracij v središču družbe«.

Z razglasitvijo leta je Generalna skupščina sklenila, da je treba glavne aktivnosti za njegovo spoštovanje skoncentrirati na lokalni, regionalni in nacionalni ravni s pomočjo sistema Združenih narodov.

V Ljubljani je več kot 5.000 uporabnikov/prejemnikov pomoči v obliki paketov s hrano, ki jih distribuirajo humanitarne organizacije. Na podlagi Odloka o denarni pomoči (Ur. l. RS, št. 18/2008) MOL izplačuje denarno pomoč upravičencem s stalnim bivališčem na območju Ljubljane zaradi materialne ogroženosti ob začetku šolskega leta, za šole v naravi, kosila za otroke, kosila za starejše in za pomoč ob rojstvu otroka. Do konca oktobra 2012 je Mestna občina Ljubljana namenila 704100 evrov 4006 prejemnikom pomoči.

Ocenjujemo, da na Črnučah materialno pomoč v obliki paketov potrebuje vsaj 200 družin, zato je Četrtna skupnost Črnuče skupaj z društvom MOČ izoblikovala program razdelitve materialne pomoči za vsaj 20 najbolj ogroženih družin. Namen programa je pomagati družinam v revščini in zaradi socialne izključenosti ob mednarodnem dnevu družin. Program bo organiziralo društvo MOČ v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Črnuče. Ocenjujemo, da bo program prispeval k izvajanju razvojnih tem mednarodnega dneva družin, 15. maja 2014, in sicer na temo »Soočanje z družinsko revščino in socialno izključenostjo« in pri pospeševanju socialnega vključevanja družin.

Jadranka Vouk-Zeleznik,

predsednica odbora za zdravstvo in socialno varstvo

Ekološko osveščeni učenci

Po letošnji uspešni čistilni akciji, na kateri je sodelovalo veliko število otrok, staršev in učiteljev, v okviru učnega programa na Osnovni šoli n. h. Maksa Pečarja v mesecih aprilu in maju z učenci 7. razredov pripravljajo čistilne akcije.

Voditeljici ekološkega programa, Matjuša Mihelčič in Anita Prijol, sta sodelovanje v letošnjih čistilnih akcijah oplemenitili še z posebno akcijo, ki se bo nadaljevala vsakih štirinajst dni. – Na čiščenje po Črnučah bodo šli namreč kar celi razredi učencev in skušali vzdrževati očiščenost črnuških ulic.

Koordinatorji čistilne akcije smo jim že dostavili vreče in rokavice, delovno vneto pa jim bodo pomagali ustvarjati tudi njihovi učitelji in razredniki.

Jože Horvat,

koordinator čistilne akcije, predsednik Odbora za varstvo okolja pri CS Črnuče

Foto J.Horvat

Zima in pomlad v Četrtnem mladinskem centru Črnuče Javnega zavoda Mladi zmaji

Pisani prostori našega ČMC v zimskih mesecih niso samevali. Poleg vseh dejavnosti, ki smo jih počeli skupaj med tednom in med počitnicami, se je predvsem trudila ekipa Studia Basement, ki je uspešno pregradila dvorano in ustvarila nov prostor, kjer bo nastal glasbeni studio in vadnica za mlade glasbene ustvarjalce.

Pisani prostori našega ČMC v zimskih mesecih niso samevali. Poleg vseh dejavnosti, ki smo jih počeli skupaj med tednom in med počitnicami, se je predvsem trudila ekipa Studia Basement, ki je uspešno pregradila dvorano in ustvarila nov prostor, kjer bo nastal glasbeni studio in vadnica za mlade glasbene ustvarjalce. Na koncertu decembra 2013 smo s prostovoljnimi prispevki obiskovalcev zbrali nekaj začetnih sredstev za elektronsko opremo. – Če pa bi na kakršen koli način želeli sodelovati ali podpreti projekt tudi vi, se oglasite pri nas ob petkih med 17. in 19. Uro, ali nam pišite na elektronski naslov: ales.susman@mladizmaji.si

Z dobro obiskanim pustovanjem smo tudi s pomočjo Slaščičarne Rašica, ki je za vse pustne maske prispevala krofe, uspešno pregnali mraz in žled. Sončni žarki, ki prebujajo cvetlice in popke dreves, so nas na plan zvabili z novimi delavnicami. Med večjimi dogodki pomladi lahko izpostavimo veliko dobrodelno akcijo »Pospravi omaro in daruj!«, ki bo potekala v sodelovanju z OŠ n. h. Maksa Pečarja. – Od 15. 4. v našem centru zbiramo igrače, šolske potrebščine, knjige, učbenike, oblačila, športno opremo, računalniško opremo in gospodinjske pripomočke, ki jih ne potrebujete več. Za simbolično ceno jih

bomo prodajali 16. 5. v ČMC Črnuče in 17. 5. na Pomladnem sejmu OŠ n. h. Maksa Pečarja. Izkupiček bomo namenili socialno ogroženim otrokom in družinam s Črnuč, preostanek materiala pa bomo predali naprej človekoljubnim organizacijam.

Seveda ne bo manjkalo novih delavnic in aktivnosti. Trenutno lepšamo stene naše dvorane, soncu pred ČMC pa se nastavljamo ob izdelovanju uporabnih predmetov iz recikliranih materialov. Za prvomajske počitnice pripravljamo, kot vedno, privlačen program. V prvem tednu maja pa se bomo lotili grafitiranja našega vhoda. Za informacije o vseh dogodivščinah v našem centru obiščite našo spletno stran: www.mladizmaji.si/ crnuce oziroma pokukajte na naš facebookprofil: CMC Crnuce.

Foto arhiv ČMC
Ekipa Studia Basement

Vabimo tudi prostovoljce, ki bi našim obiskovalcem nudili brezplačno učno pomoč ali delili svoja znanja z nami, da se oglasijo v našem centru vsak dan med ponedeljkom in petkom od 14.00 do 19.00.

Maja Majcen

Foto arhiv ČMC
Pust v ČMC

Foto arhiv ČMC
Barvanje stene v ČMC

Anton Avbelj in njegove butarice

Gospod Avbelj je sicer rojen v Moravški dolini na številčni kmetiji, vendar je svojo ženo spoznal na Črnučah in prevzela sta kmetijo.

Povojna leta niso bila lahka, zato se je tudi on odpravil s trebuhom za kruhom v Nemčijo, da je doma lahko sezidal novo hišo in opremil gospodarsko poslopje. Trije sinovi in hči so mu bili v veselje in vsako cvetno nedeljo je zanje pripravljaj butarice.

Znanje izdelovanja butaric je prinesel od doma. Od tipičnih ljubljanskih butaric (ki so narejene iz obarvanih oblancev) se moravske butarice razlikujejo po tem, da so sestavljene predvsem iz leskovih šib, ki so osnova, na katero se v zgornjem delu veže zelenje, v spodnjem delu pa služijo kot držalo. Zelenje je bilo vedno treba nabirati kakšen dan prej, ga sortirati in pravilno obrezati.

Anton Avbelj

Bile pa so tudi pomladi, ko zaradi pozne zime še ni bilo dovolj zelenja. Takrat sta se s prijateljem Pavlom odpravila skorajda po vsej Sloveniji, da sta nabrala dovolj zelenja. – Predvsem nista smela manjkati resa in bršljan.

S svojo zagnanostjo in znanjem je na Črnučah navdušil mnogo fantov in deklet. Iz leta v leto so izdelovali čedalje večje butarice, tudi do višine osemnajst metrov. Velikanke so bile postavljene kar ob črnuški cerkvi, manjše pa so nesli blagoslovit v cerkev. Po končanem obredu je bilo vsako leto tudi tekmovanje najlepših in največjih butaric. – Gospod Anton je vedno osvojil prvo mesto in pred nekaj leti tudi priznanje za dolgoletno delo na tem področju. Svoje znanje je rad razdajal tudi na osnovni šoli Alojzija Šuštarja v Šentvidu nad Ljubljano.

Za svoje vnuke je še pred nekaj leti izdeloval butarice, vendar so njegove roke postale preu-trujene in tega ne zmore več. Tradicijo nadaljujejo sin Aleš ter mnogi Črnučani, ki so se učili na njegovih delavnicah.

Jože Horvat

Borci DBV Bushido spet odlični

V nedeljo, 23. aprila, je bil v Bohinjski Bistrici odprti turnir Bohinj Katana Cup 2014 v disciplini Kick-boxinga, v kateri je nastopilo skoraj 100 tekmovalcev v vseh kategorijah. DBV Bushido je nastopil s tremi tekmovalci. Klub so zastopali: Edin Behić, Domen Banko in Marko Ristić. Vsi so osvojili prva mesta v svojih kategorijah.

Čestitamo!

Ratko Ristić

Foto arhiv kluba
DBV Bushido

Oživila je nogometna zelenica v športnem parku Črnuče

Z prvim pomladnim soncem so se pričele aktivnosti tudi na nogometnem igrišču na Črnučah. Po dolgi zimi, ki je nogometaši ne marajo preveč, ker zaradi slabih pogojev ne moremo vaditi na travnatem igrišču in smo primorani najemati športne telovadnice in balone, so se pričeli treninzi in tekmovanja v vseh selekcijah.

Mlajše selekcije so v zimskem času sodelovale na kar nekaj dvoranskih turnirjih, na katerih so nastopile tudi zelo močne ekipe iz cele Slovenije. Na tekmah, ki so jih odigrali naši mladi nogometaši, so uspeli prikazati veliko borbenosti, veselja in, kar je najpomembnejše, znanja. Kar nekajkrat so v teh tekmah pokazali, da jih ni strah nogometa, da znajo preigravati, da znajo podajati, streljati in zabijati gole, in to delati v

ekipnem duhu.

Članska ekipa je konec meseca marca odigrala mednarodno prijateljsko trening tekmo s člansko ekipo VESNA iz Sv. Križa pri Trstu. Ob tem smo se tudi dogovorili za povratno tekmo v poletnem času in za sodelovanje mlajših selekcij.

Tudi letos bomo organizirali že tradicionalni nogometni turnir za mlajše selekcije v sklopu Črnuške pomladi od 13. do 15. junija, ker ob nogometno igrišče privabi veliko gledalcev,

ki bodo lahko ponovno videli mojstrovine mladih nogometašev.

Tudi na tak način (poleg dobre organizacije turnirja, pri kateri aktivno sodelujejo tudi starši naših nogometašev) želimo privabiti v našo sredino čim več mladih, da bi se priključili naši šoli nogometa ter na zdrav in aktiven način preživljali svoj prosti čas in svojo mladost.

Vabljeni!

Aleš Jagrič,
predsednik ND Črnuče

Foto M.Remic
Nogometno igrišče

Foto M.Remic
Članska ekipa ND Črnuče

Foto M.Remic
Nogometno igrišče

Judoisti ŠD POLYTEAM in Črnuška pomlad 2014

Pomlad je v polnem razcvetu. Tudi črnuški judoisti in judoistke se že pripravljajo na tradicionalno tekmovanje v judu za najmlajše. Ta dogodek bo v nedeljo, 8. junija, ob 10.00, v veliki telovadnici Osnovne šole n. h. Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9.

Svoj prihod so že napovedali tekmovalci iz nekaterih slovenskih klubov in mladi judoisti iz Avstrije ter Italije. Pričakujemo 100 tekmovalk in tekmovalcev. Kot vsako leto bo tudi tokrat telovadnica pokala po šivih. Za nameček bomo dodali še tekmovanje starejših judoistov, vendar le v parternih borbah, ker je telovadnica premajhna za pripravo dovolj velike borilne površine za prave borbe tekmovalcev članske vrste.

Lansko leto so bili najuspešnejši najmlajši iz domačega društva, ki so osvojili pokal za prvo mesto – v imenu MOL ga je prispevala Četrtna skupnost Črnuče. Le-ta bo tudi letos prispevala medalje za najboljše uvrščene tekmovalke in tekmovalce v posameznih skupinah kakor tudi pokale za ostale ekipe uvrstitve.

Vabljeni! Vstopnine ni.

Dušan Stražišar,
ŠD POLYTEAM

Foto arhiv ŠD Polyteama

Udeleženci svetovnega prvenstva v jadralnem razredu Flying Junior

Na jezeru Dümmer na severozahodu Nemčije se je med 27. 7. in 2. 8. 2013 odvijalo svetovno prvenstva v razredu Flying Junior.

Med 57 ekipami, ki so se udeležile svetovnega prvenstva, so bile, poleg ekip iz Nemčije, Italije, Nizozemske, Luksemburga, Belgije, Združenih držav Amerike in Japonske, tudi štiri slovenske ekipe klubov iz Ljubljane in Ajdovščine.

Ekipa Jadralnega kluba Ljubljana s krmarjem Boštjanom Rupnikom s Črnuč in Matejem Kušarjem je na jadrnici SLO 17 med sodelujočimi ekipami zasedla skupno 43. mesto. – Vetrovne razmere, razen torka in srede, niso omogočale regularnega jadrnanja. Kljub kratkemu času sta bila tekmovalca zadovoljna s sodelovanjem.

Ekipa SLO 17 je v letu 2013 v slovenskem

Foto: arhiv JK Neptun

pokalu osvojila 4. mesto.

Letos se je ekipa jadrnice SLO17 udeležila

tudi Srečanja ljubiteljev morja in jadrnanja v Valdoltri 11. 1. 2014 ter osvojila 7. mesto med 44 jadrnicami.

Slovensko prvenstvo sestavlja sedem regat od maja do oktobra, ko bo tudi regata za državno prvenstvo Slovenije v Portorožu.

Od 22. do 27. julija bo Evropsko prvenstvo na jezeru Santa Croce, v pokrajini Veneto v Italiji, ki je 250 km oddaljeno od Ljubljane.

Več na <http://www.fj-slo.si/>

Če pa si želite rekreativnega in ljubiteljskega jadrnanja, pa se povežite na <http://www.jkneptun.si/>

Boštjan Rupnik

Izzivi lokalne demokracije v ekonomski krizi

Petinšestdeset let je od tega, odkar smo sprejeli Splošno deklaracijo OZN o človekovih pravicah, ki je bila za tisto obdobje še kako aktualna. Danes, po toliko letih, je Slovenija pogodbenica številnih mednarodnih dokumentov s področja človekovih pravic, sooča pa se tudi s problemi njihovega uveljavljanja, zlasti pri najšibkejših skupinah.

Gospodarska kriza, s katero se sooča celotna Evropa že od leta 2008, pogloblja omenjene pomanjkljivosti. Transparentnost in dobro gospodarjenje sta temeljna cilja sodobnih demokracij, ki na omenjeno krizo odgovarjajo z novimi gospodarskimi strategijami in prerazporeditvijo resursov, večkrat z zmanjševanjem temeljnih človekovih pravic. Ekonomske in socialne človekove pravice so še posebej pomembne v času današnje gospodarske krize, saj le-ta izrazito poslabšuje socialno-ekonomski položaj ranljivih družbenih skupin in jih še bolj potiska na rob družbe. Nedavna analiza Ženskega lobija Slovenije je pokazala, kako kriza in protikrizni ukrepi različno učinkujejo na posamezne skupine ljudi v Sloveniji, pri čemer nas mora posebej skrbeti analiza ugotovitev, kako se povečujeta spolna in razredna neenakost.

Positivna vloga lokalnih oblasti pri zaščiti in spodbujanju človekovih pravic in svoboščin nas spominja na vertikalno povezanost uveljavljanja človekovih pravic, kjer so vključeni vsi akterji, kar pomeni, da je za napredek človekovih pravic potrebno doseči kohezivno lo-

kalno skupnost, ki mora temeljiti na dobrem upravljanju in akcijskih načrtih za vse državljanke/krajane in sodelovanju z njimi.

Četrtna skupnosti pomembno prispevajo pri uveljavljanju človekovih pravic – zlasti družbenih/socialnih pravic, med katere sodi tudi udeležba v kulturnem in rekreacijskem življenju – čistih ekonomskih, socialnih pravic in civilnih pravic. Prav na tem področju si naša Četrtna skupnost prizadeva razviti druge pomembne programe skupaj z društvi in drugimi institucijami in državljanji družbene lokalne službe v naši četrti, med njimi: s Centrom za starejše Črnuče, oskrbo na domu, ki jo izvaja Zavod za oskrbo na domu Ljubljana in druga društva in institucije; z zdravstvenimi storitvami v okviru prenovljenega Zdravstvenega doma Črnuče; z rekreacijskimi in drugimi aktivnostmi za starejše, otroke in mlade ter s programi za socialno ogrožene starejše, otroke ter mladino.

Želim si: nov Dnevni center za starejše, ki bi bil starejšim lažje dostopen, in v prihodnosti večjo vlogo naše četrti (zlasti pri zbiranju dobrih praks in soupravljanju). – V tej smeri bi

povzela nekaj izhodišč Strategije Sveta Evrope na področju socialne kohezije, v katero sem bila vključena.

Novo oblike partnerstva in dialoga, v katerih sodelujejo tako civilna družba, državljanji ali drugi, so prisotne na vseh ravneh upravljanja v evropskih državah. Zavest pripadnosti skupnosti lahko državljanji razvijejo in s tem prispevajo k življenju v svojih skupnostih le, če imajo na voljo širok nabor instrumentov za udeležbo na vseh družbenih ravneh. To lahko vključuje izmenjavanje informacij in mnenj, na primer na javnih srečanjih, forumih, skupinah in odborih, kakor tudi na okroglih mizah, v javnomnenjskih raziskavah in pri anketah. Deljeni soodgovoren pristop je zato ključnega pomena za soočanje z velikimi izzivi družbe (kot so: boj proti revščini, zagotavljanje blaginje za vse, zagotavljanje trajnostnega razvoja, tako z ekološkega vidika in z vidika varstva prihodnosti generacije) in za življenje v pluralni družbi, s čimer lahko prispevamo k preprečevanju socialne izključenosti.

Jadranka Vouk-Železnik

Članki OŠ Dragomelj

OLDTAJMER

Ob učni temi Življenje nekoč nas je obiskal Anin dedi, gospod Stane Volčini, s svojim vojaškim džipom iz leta 1943. Pričakali smo ga na tribunah igrišča. Povedal nam je veliko zanimivosti o avtu pa tudi o drugi svetovni vojni. Z njim se je pripeljala tudi vnukinja Ana, oblečena v vojaško opremo.

Foto arhiv šole

Gospod Volčini se je že nekajkrat odpeljal v Normandijo na shod starih vojaških vozil. Za vožnjo do cilja potrebuje 5 dni. Kot zanimivost vam zaupamo še, kako je avto iz ZDA pripeljal v Francijo. – Če verjamete ali ne, iz letala so ga spustili s padalom ... Dopoldanska urica nam bo ostala v prijelnem in lepem spominu.

Za 1. a in 1. b razred zapisala Tanja Lovše Veber

OBISK LJUDSKIH PEVK MARE VILAR

Življenje nekoč smo v Osnovni šoli Dragomelj zaključili z obiskom ljudskih pevk gospe Mare Vilar. Otrokom so ob petju predstavile tudi nekdanje običaje in šege. Nagajiv in šaljiv aspekt ljudske pesmi so nam pevke prikazale na tako simpatičen in čustven način, da so se nas res dotaknile in je le malokdo ob njih lahko ostal ravnodušen. Dogovorjeni smo bili za predstavitev ljudskih pesmi prvim razredom, vendar so zaradi smeha in navdušenja učencev ter učiteljev prejele povabilo za obisk tudi v ostalih razredih. Pevke prihajajo z različnih koncev Slovenije (Mengša, Moravč, Goriškega in Kozjanskega). Prav vsaka je s seboj prinesla delček ljudskega izročila ter šeg svoje pokrajine, ki so jih nato predstavile učencem v obliki slikovite in srčne celote.

Za 1. a in 1. b razred zapisala Danijela Polanc

Foto arhiv šole

PUST ŠIROKIH UST MED PRVOŠOLČKI

V OŠ Dragomelj so prvošolci z učiteljicami najbolj norčavi dan v letu preživeli nekoliko drugače. V šolo smo ta dan prišli v pustni preobleki. Dogajanje smo popestrili z druženjem v telovadnici, kjer so se v vsej svoji raznolikosti predstavile pustne šeme ter zaplesale zimi v slovo. V nadaljevanju smo namenili čas spoznavanju pustnih običajev in navad ter si z zanimanjem ogledali nabor tradicionalnih slovenskih mask. Z učenci smo zapeli pustno pesmico in se prepustili ustvarjanju klobučkov.

Kakor se na pustni dan spodobi, smo se posladkali tudi s slastnimi krofi.

Za 1. a in 1. b razred zapisala Tanja Lojvec

Foto arhiv šole

Prve spomladanske gobe

Letošnja kratka zima je ugodno vplivala na rast prvih spomladanskih gob. Tako smo prve marčnice (marčne polževke) nabirali že konec februarja in seveda tudi ob koncu marca.

MARČNICE so znanilci gobarske pomladi. Nabiramo jih skoraj po pravilu na istih mestih kot vsako leto. Ker so v tem obdobju temperature še nekoliko nižje, se ponavadi nahajajo pod listjem v bukovih, iglastih in mešanih gozdovih. Teren ne sme biti preveč strm (le narahlo), da ne odteče preveč vode. Najbolj znana najdišča so na območju Pijave Gorice, v zasavskih hribih in škofjeloškem pogorju do 800 m nadmorske višine. Višje je lahko še sneg.

Goba je po klobuku lahko sive do skoraj črne barve, pod listjem pa je lahko tudi bela. Ker imajo lahko rahel vonj po seču, je priporočljivi

vo gobe prekuhati in vodo odliti. Goba nima posebej izrazitega okusa, lahko pa jo pripravimo kot prilogo h krompirju ali za juho.

POMLADANSKI HRČEK (užitni smrček) požene ponekod že konec marca ali v začetku aprila na manj ugodnih apnenčastih legah z dovolj vlage (ob potokih in rekah). Na našem območju jih najdemo ob reki Savi in ob njenih naravnih pritokih. Klasičnega klobuka nima, ampak je prepoznaven po svojem prevrtnem stožcu na vrhu beta. Smrčki surovi niso užitni in jih je potrebno toplotno obdelati (prekuhati ali speči).

Prvi izmed gobanov pokuka na plano **BOROV**

GOBAN – posebej še zgodaj, če so temperature v mesecu marcu dovolj visoke in potem padavine obilne. Zasledimo jih že od sredine aprila naprej.

Že ime pove, da se nahaja v bližini borov. Če smo jeseni nabirali borove gobane, jih lahko na istem mestu pričakujemo tudi spomladi. Klobuk je rdečkaste barve, trosovnica pa je v obliki cevki, ki so pri mladi gobi bele ali svetlozelene barve, pozneje postanejo temnozeleni. Je okusna goba, predvsem starejša je primerna za okusne gobove juhe.

Foto J.Horvat

Marčevka

Foto J.Horvat

Borov goban

Foto J.Horvat

Pomladanski smrček

Najmlajši ekologi na OŠ Dragomelj

Na OŠ Dragomelj so se prvošolci vključili v projekt Ekopaket, ki je namenjen ozaveščanju in spodbujanju ločenega zbiranja in odlaganja odpadne kartonske embalaže za mleko in sokove (KEMS) v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter v drugih ustanovah.

Že na začetku šolskega leta smo se naučili odpadno KEMS ločeno zbirati in odlagati v zabojnik za odpadno embalažo (oziroma odpadno plastiko). To lahko utrjujemo vsak teden, ko pri malici dobimo sokove, mleko in druge pijače v tej embalaži. Prvošolci so postali že pravi strokovnjaki za zlaganje in ločevanje – to nam potrjujejo tudi starši, ki so doma deležni kritik in usmerjanja, kako ravnati s KEMS. S tem tudi mi po svojih močeh pripomoremo k zmanjšanju obremenjevanja okolja.

Sodelovali smo tudi na nagradnem natečaju »Kreativno ustvarjanje iz KEMS«, v katerem učenci pod vodstvom mentorjev kreativno ustvarjajo iz odpadne KEMS. Letošnja tema natečaja je bila izdelava kolaža na temo najljubših pravljicnih oz. risanih junakov. Z učenci smo se pogovarjali, kateri pravljicni junaki živijo v gozdu in katerega bi lahko upodobili na velikih slikah - lepljenkah. Dogovorili smo se, da bodo to gozdni škrati, ki so lahko nagajivi, živahni, veseli in vedoželjni - prav tako kot naši prvošolci.

Učenci so za zaključek projekta doma zbirali ustrezno embalažo, ki so jo očistili in razrezali ter prinesli v šolo. Pet učencev je na velik

plakat (ob sodelovanju in pripombah sošolcev) narisalo gozdne škrate. Sledilo je delo po skupinah, kjer se je bilo potrebno dogovoriti o barvni razporeditvi, razdelitvi zadolžitvev, izbiri materialov ... Nastajali so zelo lični izdelki, ki smo jih na koncu polepšali tako, da smo zapolnili ozadje, nato pa smo ji postavili na ogled tudi drugim učencem naše šole, staršem in drugim obiskovalcem. Vključeni so bili tudi starši tako pri zbiranju in pripravi embalaže kot pri vrednotenju in ocenjevanju izdelkov.

Za 1. a in 1. b razred zapisala Suzana Moder

Foto arhiv šole

Ekološko osveščeni učenci

My DNA in Crystal – ko želiš v vsak nov dan prinesiti zdravje, zadovoljstvo, lepoto, lahkotnost

Na poti iskanja lastnega potenciala lahko zaključimo, da se vse skriva v nas – tudi lepota in zdravje. Kako se v kaosu vsako jutro spomniti na izvor zdravja, zadovoljstva, lepote in lahkotnosti ter se spomniti, da vse izvira iz nas?

Sibirski šamani so kot »eliksir mladosti« uporabili svoj način. Vedeli so, kako so oči globina vsega, da se lahko spomnimo, kdo smo, zakaj se imamo radi, kaj je naše poslanstvo in kako tako višje zavedanje uglasimo in prizemljimo. Vedeli so tudi, da ima voda svojo moč. Danes znanstveniki z vsega sveta dokazujejo, kako ima voda s fenomenom spomina svoje edinstvene sposobnosti. Kako povezati svoje oči in vodo?

S tehniko položaja portreta, objetega v kristal. – Z zadovoljstvom in zdravjem informirana voda »eliksir mladosti« tako očisti notranje zrcalo, da svoj dan živimo pozitivno, polno in usklajeno. Aktiviramo si jo tako, da jo pustimo stati v kozarcu In-Sight 12 ur, v katerem se informira iz sinhroniziranega portreta.

In-Sight je kristalni kozarec (3,2 dl), ki se mu, ob zvoku šamanskega bobna, vgravira v dno vaš portret. Bioterapevt izdelek uglasli z zdravo DNA kodo, mu določil podporno barvo in kristalu določil frekvenco lahkotnosti bivanja.

Anja Vogrič

Počastili smo dan žena

Članice in člani ZB za vrednote NOB s Črnuč in okolice smo se v četrtek, 6. marca, odpravili v Belo Krajino praznovat dan žena.

Pot nas je vodila skozi Novo mesto na obcestno počivališče Prepih, kjer smo si privoščili jutranjo kavo, nato pa čez Gorjance proti Metliki in dalje do vasice Rim (včasih Jankoviči) pri Adlešičih, kjer se ukvarjajo s pridelavo in predelavo lanu. Gospodar Boris Rztresen nas je pričakal v tradicionalni belokranjski opravi, oblečen v lanena oblačila, in nam ob predvajanju dokumentarnega filma pripovedoval o opravih in postopkih za predelavo lanu v domače stkano platno. Ta modra lanena cvetica je drugod po Sloveniji skoraj pozabljena, pa vendar nam daje tudi semena, ki so koristna za prebavo, in olje, ki ima zdravilne lastnosti, in ne nazadnje prejo za lepa belokranjska oblačila.

Spotoma smo si ogledovali škodo zaradi žledu, ki ni prizanesel niti belim brezam in drugemu rastju, ker ni preneslo teže zmrznjenega dežja. Tudi v Beli krajini bo z odpravljanjem podrtega drevja veliko dela. Na številnih krajih smo že videli delavce, ki so spravljali iz gozda veje in hlode, da bi čim bolj omejili škodo, ki bi jo utegnil povzročiti še lubadar. Ob poti smo se čudili pravemu letalu Dakota, ki stoji sredi travnikov v spomin na pogumne letalce in ranjene partizane, ki so jih s tega dela osvobodjenega ozemlja proti koncu vojne vozili v Bari na zdravljenje.

Turistična spremljevalka Nada nam je vso pot govorila o zgodovini krajev, mimo katerih smo se vozili, in nas opozarjala na arheološke zanimivosti, med drugim tudi na ostanke iz železne dobe v Podzemlju, kjer so našli ostanke talilnih peči za železovo rudo, Nekropole, ki so jih našli, pa so razstavljene v arheoloških muzejih v Ljubljani in na Dunaju. Naš član Stane Kotnik nam je osvežil spomin na zgodovinski položaj in bojevanje žensk za delavske in politične pravice ter o njihovem združevanju in prizadevanju za enakopravnost z moškimi na ekonomskem, izobraževalnem in splošnem družbenem področju:

»Po francoski revoluciji (leta 1791) je bila sprejeta Deklaracija o človekovih pravicah in nato še posebna Deklaracija o pravicah žensk in državljank. To gibanje se je širilo po srednji Evropi in pljusnilo tudi k nam, na slovensko ozemlje. Po Marčni revoluciji leta 1848 so se poleg narodnostnih gibanj okrepila tudi prizadevanja za izboljšanje pravic delavcev, še posebej položaja žensk v družbi in družini. Demonstracije so stopnjevale v Angliji in Nemčiji ter se širile na Balkan in v južno Evropo. Podobna gibanja in boji za pravice žensk so bili tudi v severni Ameriki, zlasti med leti 1860–65 in ponovno 1905–10. Do velikih demonstracij je prišlo spomladi leta 1909.

8. marca so bile demonstracije hudo izkoriščanih tekstilnih delavk grobo zatrte

in je bilo veliko smrtnih žrtev. Kljub temu žensko gibanje ni pojenjalo. Leta 1910 je bila v Kobenhavnu na Danskem konferenca žensk socialistk, na kateri je Klara Zetkin predlagala 8. marec za dan žensk, naslednje leto pa je bil ta sklep potrjen. Demonstracije in praznovanja v podporo tega praznika so bila tudi v naših krajih, zlasti v Mariboru, Trbovljah in na Jesenicah ...

Po prvi svetovni vojni je bila v Kr. Jugoslaviji in nato tudi na Slovenskem ustanovljena Ženska zveza. Ženske so se združevale in se bojevale za svoje pravice tudi v številnih društvih s podporo različnih strank. Imele

so svoja glasila in sodelovale v številnih demonstracijah. Med zelo aktivnimi so bile tekstilne delavke in delavke v Tobačni tovarni v Ljubljani. Dosegle so pomembne uspehe pri uveljavljanju delavskih in socialnih pravic, pri političnih pravicah, toda v družinskem okolju so bile manj uspešne. Najnaprednejše Slovenke pred vojno in med obema vojnama so bile: Marija Murnikova, Zofka Kvedrova, Franja Tavčarjeva, Štebijeja, slikarka Ivana Kobilca in druge.

V času narodnoosvobodilnega boja je bil že leta 1942 v Bosanskem Petrovcu 1. kongres Antifašistične ženske zveze (AFŽ), ki jo je vodila Katja Pejnović. Na Slovenskem pa je bil prvi kongres ženske zveze v Dobrniču 10. 10. 1943 – vodila ga je Angela Ocepek. Organizirala in pripravila ga je vsestranska aktivistka in borka Mara Rupena. Poleg njiu so bile med vojno in po njej znane družbeno in politično zelo aktivne žene, npr.: Lidija Šentjunc, Vida Tomšič, kasneje pa Jolka Milič, Spomenka Hribar ...

Danes so pustili ženske izenačene z moškimi (24. člen) v vseh pravicah na ekonomskem, socialnem in družbenopolitičnem področju. OZN je razglasila 8. marec ne samo kot spomin na krvavo zatrte demonstracije leta 1909, temveč predvsem kot dan, v katerem je treba znova in znova proučevati položaj žensk ter uveljavljanje njihove enakopravnosti z moškimi, predvsem pa si prizadevati, da je VSAKO delo spoštovano.«

Kot sem že povedala: Ustavili smo se torej v

vasici Rim (včasih Jankoviči), pri Adlešičih, kjer se ukvarjajo s pridelavo in predelavo lanu. Gospodar Boris Rztresen, nas je pričakal v tradicionalni belokranjski opravi, oblečen v lanena oblačila in nam prikazal opravi, ki so potrebna, da se iz rastline lan na koncu lahko stke platno. Lan, ta cvetica z lepimi modrimi cvetovi, ki je drugod po Sloveniji skoraj pozabljena, pa nam vendar daje tudi semena, ki so koristna za prebavo, olje, ki ima zdravilne lastnosti, in ne nazadnje prejo za lepa belokranjska oblačila.

Na izletniški kmetiji Bajuk v Radovici smo po kosmum kosilu tudi zaplesali ob zvokih harmonike, predsednik ZB Rudi Vavpotič pa je ob čestitkah za naš praznik vsaki udeleženci podaril lep rdeč nagelj. Na koncu nam je lastnik kmetije pokazal še vinsko klet in nam pripravil pokušino vin, ki jih pridelujejo, gospodinja pa se je izkazala s sveže pečeno pogačo.

Proti večeru smo se vračali domov. Stane nam je med večerno vožnjo deklamiral še dve Prešernovi pesmi o dveh znanih, a domišljavih Slovenkah, ki jih zaradi Franceta Prešerna vsi dobro poznamo –namreč: pesem Povodni mož (z Urško) in Turjaško Rozamundo.

Milna Lešnjak

ČETRTNA SKUPNOST ČRNUČE

Izdajatelj:

Mestna občina Ljubljana,
Četrtna skupnost Črnuče
Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče
Tel: 01 / 563 16 30 ali 01 / 561 57 90
e-pošta: mol.crnuce@ljubljana.si
spletne strani: www.crnuce.si

Glavni in odgovorni urednik:

Smiljan MEKICAR
Uredniški odbor: Saša ERJAVEC,
Jadranka VOUK-ŽELEZNIK, Olga HORVAT,
Jože HORVAT, Vekoslav ŠKET, Anja VOGRIČ,
Maja REMIC, Tanja TOMŠIČ, Milena LEŠNJAK

Lektoriranje: RUTIL, Tanja TOMŠIČ, s. p.,
www.rutil.org, 041 560 920

Oblikovanje: Studio Mi, www.studiomi.si

Tisk: MR GRAFIK

Oglaševanje kontakt: Studio Mi,
info@studiomi.si, 01 230 23 22, 051 411 777

Številka izdaje:

Letnik XIII, številka 25, april 2014

Naklada: 6000 izvodov

Distribucija: Prejmejo vsa gospodinjstva in podjetja Četrtna skupnosti Črnuče brezplačno.

Glasilo Četrtna skupnosti Črnuče je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi pristojno ministrstvo.

Tam čez Savo, na Črnučah

Monografija z naslovom Tam čez Savo, na Črnučah želi biti trajen spomin na stoletnico obstoja župnije na Črnučah. Naslovnico krasi slika iz leta 1882, ko je bila na Črnučah pozidana nova cerkev, ki pa so jo zaradi potresa leta 1895 morali podreti in nedaleč stran sezidati novo.

Vsebinsko je knjiga razdeljena na pet delov. Zadnji del knjige postavlja Črnuče s priključenimi naselji v konkreten prostor na ravnici na levem bregu Save od Tabora, Lačenberga, Straškega vrha in Goričice na zahodu, do Olske Gore, danes uradno imenovane Soteški hrib, na vzhodu in močvirnate ravnice na severu proti Trzinu in Dragomlju. – Širšo javnost bo nedvomno pritegnil prispevek o zemljiških gospodstvih in njihovih podložnikih na Črnučah in v Nadgorici. Demografsko podobo Črnuč 1754–2002 dopolnjuje prispevek z naslovom Vasi in prebivalci župnije Črnuče. Na podlagi družinskih knjig (latinsko status animarum) so v obsežnih tabelah pod hišno številko v posameznih naseljih navedeni podatki, kako se je tej hiši reklo po domače in nato naštetni vsi gospodarji v obravnavanem obdobju.

Uvodna razprava razloži pojem župnije in njen zgodovinski razvoj. Sledi opis Črnuč kot nekdanje mengeške podružnice. Duhovna oskrba sosesek na Črnučah in v Nadgorici je postala otipljivejša, ko so mengeški župnik Michael Evstahij pl. Rastern, stiški opat Franc

Ksaver pl. Taufferer in šentviški kaplan Peter Jungovič sosesko sv. Simona in Jude Tadeja leta 1764 povzdignili v župnijski vikariat. V knjigi sta v latinskem originalu in slovenskem prevodu objavljeni še ustanovna listina vikariata in bogoslužni red v župniji.

Foto M.Smerke
Črnuška župnijska cerkev

Osrednji del monografije je posvečen župniji od njene formalne ustanovitve 25. oktobra

1862 do danes. Zgodovinski del nadgrajujejo številne drobne zanimivosti iz vsakdanjega življenja župnije: kratki življenjepisi župnikov na Črnučah, knjiga bratovščine Svetega rešnjega Telesa, prispevki o zakonskih skupinah, župnijski Karitas, molitvenih skupinah, delovni skupini, ki leto za letom preseneča z vedno novimi izvirnimi jaslicami, ter orglah, organistih in cerkovnikih.

Posebno poglavje je namenjeno predstavitvi zavetnika cerkve sv. Simona in Jude Tadeja ter njeni stavbni zgodovini. Sledi opis obsežnih obnovitvenih del v župnijski in podružnični cerkvi sv. Janeza Krstnika v Nadgorici, v župnišču ter o zidavi Slomškovega doma in postavitvi križa na novem pokopališču. Ta del monografije zaključuje opis in usoda črnuških in nadgoriških zvonov skozi čas.

Poleg pestrega izbora fotografij knjigo bogati tudi pet, za naš kraj povednih, geografskih kart. Knjigo zaključujeta povzetka v slovenskem in angleškem jeziku.

France M. Dolinar

Vekoslav Šket nasledil Antona Češnovarja kot predsednik Društva upokojencev Črnuče

V letu 2014 beležimo spremembe v vodstvu Društva upokojencev Črnuče. Mesto predsednika društva je Anton Češnovar po mnogih uspešnih letih vodenja prepustil Vekoslavu Šketu, novemu predsedniku.

Anton Češnovar je v društvu deloval od leta 1998 kot podpredsednik, dve leti za tem, leta 2000, pa je prevzel mesto predsednika. Vseskozi je vodil in se ukvarjal z rekreacijo v telovadnici Osnovne šole n. h. Maksa Pečarja. V društvu si je prizadeval za delovanje na področjih socialne in skrbi za starostnike. Z ženo Ano, ki je tudi delovala v socialni komisiji društva, sta obiskovala stare in bolne ter jim tako polepšala jesen življenja.

Kot predsednik si je zelo prizadeval za obogatitev dejavnosti društva na področjih pohodništva in izletniške dejavnosti ter pri organizaciji srečanj in prireditev, ki so jih člani društva množično obiskovali.

Ves čas je deloval ustvarjalno in je pokazal vso svojo prodornost, smelost in odločnost za vse ideje in delo na področju vodenja društva.

Še bi lahko naštevali, vendar je čas, da se ustavimo in se mu iskreno zahvalimo za vse, kar je kot predsednik dobrega storil v korist upokojenk in upokojencev. Njegovo uspešno vodenje je pustilo trajni pečat in bo tudi v prihodnje vodilo za uspešno delovanje Društva upokojencev Črnuče, v okviru katerega bo tudi v bodoče aktivno deloval.

Foto osebni arhiv

Anton Češnovar

Jana Kumer, Robert Kojc

JURKOVIČ
SVEČARSTVO

Svecarstvo Jurkovič
Industrijska cona Črnuče,
Brnčičeva 31
Tel.: 01/ 561-2070
E-pošta: svecarstvo.jurkovic@siol.net
www.svecarstvo-jurkovic@siol.net

**ALI STE VEDELI, DA SE V VAŠI NEPOSREDNI
BLIŽINI, NAHAJA INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
VODILNEGA PROIZVAJALCA SVEČ?**

- največja izbira nagrobnih in okrasnih sveč ter žalnih aranžmajev
- industrijske cene in stalni 15-odstotni popust na redni prodajni program
- stalna ponudba močno znižanih izdelkov
- prodaja sveč blagovnih znamk THERMO-LUX®, ECO-LUX®, UNI-LUX®, THERMO-KANAL®, FUN-LUX®

Prinesite oglas s seboj in si zagotovite dodatnih!

-5% popusta na vse izdelke!

Vljudno vabljeni vsak delovnik od 8 do 17 ure.

Foto B.Troha

Črnučani v Križu pri Trstu

Črnučani v Križu pri Trstu ali poduk o nacionalnem ponosu

Križ je srednje velika vas, lahko bi rekli trg na kraški planoti nad Tržaškim zalivom, kjer žive večinoma Slovenci. Okrog 1300 jih je. Trst je oddaljen dobrih 15 km proti jugovzhodu, jadranska obala, ki vodi do tja, pa je v glavnem tudi poseljena s Slovenci. Tako je že dolgo – Slovenci so bili bistveno manj prisotni v mestu Trst, kjer jih je bilo v najboljših časih dobra četrtina, podeželje pa je bilo vselej njihovo.

Črnučani, ki s Križem v zadnjih štirih letih razvijamo vse bolj prijateljske odnose, smo 12. aprila letos vrnili oktobrski obisk našim zamejskim rojakom. Kar veliko nas je bilo: proti morju je že zjutraj startal avtobus, ki so ga do konca napolnili člani črnuške borčevske organizacije. Pred Križem so si vsi ogledali še vipavsko vinsko klet in kosili v Prvačini. Zgodaj popoldan se je v Križ odpeljal še »kulturniški« avtobus s članicami in člani mešanega pevskega zbora KUD Svoboda Črnuče ter pevci okteta Zven. Nogometna ekipa ND Črnuče se je vsej tej množici pridružila kar z lastnim vozilom. Tako je Križ »okupirala« množica veselih 100 Črnučanov, ki je imela kaj videti in se iz tega tudi česa naučiti.

Program smo začeli s polaganjem venca na spomenik padlih in umrlih Križanov v narodnoosvobodilni vojni. Večina jih je padla v partizanskih vrstah na Primorskem. Čeravno je Križ danes v Italiji, Križani s svojo pripadnostjo zmagovalnemu boju, ki je pod ozemlje Slovenije spravil večino Primorske, njih pa sicer pustil v Italiji, nimajo nobenih težav. To je bil za nas prvi poduk.

Nadaljevali smo z ogledom nastajajočega Ribiškega muzeja tržaškega Primorja, ki je pravi

muzejski biserček, kjer se je zgostila zgodovina slovenskih ribičev, ki so pred nekaj stoletji obvladovali celotno obalo od Trsta do Sosljana in si lastili zavidljivo ribiško floto, ki je s svežimi ribami oskrbovala široko zaledje vse do Čedadada in Postojne. To je bila dovolj donosna in svojevrstna dejavnost, ki je ribičem omogočala sicer skromno življenje, hkrati pa jih je povezovala v trdno človeško skupnost. Slovenci v Križu in okolici so preživeli kot kremenita in ponosna družba, ki je niso prizadeli odhodi mladih iz okolja – nasprotno: mlajši so sicer vse bolj hodili v službe v Trst, a jim izselitev iz rodnega kraja ni prišla na misel. Tudi zato je Križ danes relativno mlada vas z obilico aktivnega prebivalstva v najboljših letih, kar smo spoznali tudi ob vseh kasnejših dogodkih. Druga lekcija za »matične« Slovence!

Nogometna tekma s Križani, kjer deluje eden najboljših nogometnih klubov, ki vodi v tretji italijanski ligi VESNA, je bila prijeten dogodek. Spopadli so se sicer igralci, ki so prenehali s svojo kariero, a je bilo zanimivo. Moštvi sta bili sila enakovredni, kar je pokazal tudi prijateljski končni izid 3:3, je pa bila tekma znamenita po res »evropskem« avtogolu, ki so si ga zabili Črnučani. – Res vljudno

do gostiteljev, saj bi gostje sicer zmagali!

Vrhunec dneva je bil skupni kulturni program KUD Vesna iz Križa in črnuškega KUD Svoboda. Križani so začeli z imenitnim otroškim zborom, ki ga vodi mlada domačinka in je navdušil s svojo prisrčnostjo. Sedel sem poleg mladih pevcev in vlek el na ušesa, v kakšnem jeziku govorijo, kajti pogosto najmlajše generacije zamejcev samoumevno prevzemajo jezik večinskega naroda. Ni sem slišal niti ene italijanske besede – niti toliko »tujščine« ne, kolikor jo izrekajo njihovi vrstniki iz Slovenije, ki jih z »nagleščino« okužijo računalniki. Tretji poduk torej!

Križani so nas presenetili z odličnim moškim zborom, s prekrasnim primorskim »zvenom«, vendar so Križani nato enako iskreno občudovali oktet Zven, pa tudi mešani pevski zbor, ki sta nastopila zelo ubrano.

Prijetna pogostitev vseh prisotnih na zaključku je bila pika na i, da smo se dogovorili, kako stik Črnuče – Križ mora postati tradicija. Takšni stiki so res preveč dragoceni, da bi jih lahko pustili ugasniti.

Na snidenje torej drugo leto!

Jože Osterman

Foto B.Troha

Foto B.Troha

Foto B.Troha